

Paulus susuran fee neu atahori mamahere' sia Efesus

Paulus sura' susuran nae

¹ Sod'a-mole' mia au, Paulus. Au sura' susura ia fee neu basa hei, mana dad'i Yesus Kristus atahorin sia Efesus,* ma mana ma'atataa' misod'a meumare' tungga hihii-nanaun. Eni ia, mana denu au tungga Lamatualain hihii-nanaun.✧

² Naa! Lamatualain, hita Aman. Ma Yesus Kristus, hita Lamatuan. Au hule fo Ara ratud'u rala malole Nara fo hei leo-lao no mole-d'ame.

Paulus koa-kio Lamatualain no Yesus Kristus

³ Koa-kio Lamatualain! Koa-kio hita Lamatuan Yesus Kristus Aman Lamatualain. Huu Lamatua' fee hita papala-bab'anggi' mata'-mata' mia sorga, huu hita dad'i Yesus Kristus atahorin ena.

⁴ Te lele' raefafo' fe'e nese, Lamatualain sue ma pili nala hita ena, fo dad'i teu Kristus atahorin. Ana nau hita tasod'a no meumare' fo atahori nda bisa rundu sala' neu nggita sa. ⁵ Ana na'etu' basa eni' a ma'ahulun, fo pake Yesus Kristus tao hita dad'i Anan. Ia mana tao ralan namaho'o. ⁶ Naa de hita koa-kio E. Huu natud'u rala malolen neu hita, fo tasod'a ta'ab'ue to Ana susuen.

⁷ Mae ma'ahulun hita nda tasod'a meumare' tungga Lamatualain d'ala masod'an sa o, Ana

* **1:1** Hambu susura ded'ea Yunani ruma nda nenesura' oi, "sia kota Efesus". Huu naa, atahori mahine' ruma du'a rae, susura ia, Paulus susuran fee neu basa atahori mamahere' sia bee-b'ee.

✧ **1:1** Ded'enu' ra Dud'u'in 18:19-21; 19:1

natud'u rala malolen, ma haitua Anan, fo raan nandali losa mate. No dala' naa, Anan soi-tefa nggita mia sala-singgo tara.✧ ⁸ Huu sue naseli' hita, de Ana o tao manggarelo hita ralan, fo bisa tahine hihii-nanaun. ⁹ Ma'ahulun, Lamatualain nda fe'e nafad'e basa hihii-nanaun neu atahori sa. Te ale' ia, Ana fee hita tahine tae, eni' a lele ulu' a Ana na'etu' nala nae pake Yesus Kristus fo nad'ame' atahori no Lamatualain. ¹⁰ Losa fain, Yesus Kristus dad'i Malangga fo nalalao basa mana sia raefafo ma sia sorga ra.

¹¹⁻¹² Huu hita tasod'a to Kristus, naa de hita simbo tala hata-heto' mia Lamatualain. Te mia fefeun, Ana pili hai atahori Yahudi, dad'i Eni atahorin ena. Ana nae pake hai fo soi dala' fee neu nusa' laen ra, naa fo basa atahori bisa ramahere Kristus. Basa ia ra dad'i, tungga saa fo Ana na'etu' basa ena. No ta'o naa, basa hita bisa so'u-boti' Lamatualain nara manaselin.

¹³ Huu hai soi dala' ena, naa de hei mia nusa' laen o bisa maso' dad'i Kristus atahorin, sad'i hei mimihere Hara-lii Malole matetun naa. Huu hara-lii Malole' naa fee masod'a neu nggi.

Mete ma mimihere ta'o naa, na hei simbo Lamatualain Dula-d'ale Meumaren fo Ana helu-fuli' a. Te Dula-d'ale Meumare' naa, ona' cap fo dad'i tatanda' oi, hei dad'i Eni enan ena. ¹⁴ Dula-d'ale Meumaren o dad'i tanda nemehere' oi, dei fo Lamatualain fee basa saa fo Ana helu-fuli' naa, losa soi-tefa hita dad'i Eni atahori nara, de nene koa-kio', huu manaseli'.

Paulus hule-o'e fee atahori Efesus ra

✧ **1:7** Kolose 1:14

15 Au rena nae' ena, so'al hei nemehere mara neu Hita Lamatuan Yesus Kristus, ma susue mara neu atahori mamahere' ra. Naa de 16 au nda uloe' o'e makasi neu Lamatualain sa. 17 Au hule-o'e ae, "Ama B'onggi'! Ama', au Lamatua ngga Yesus Kristus Lamatualain na. Ma Ama', manaseli'. Au o'e Ama' fee Dula-d'alem neu atahori Efesus ra, fo rahine d'ala-d'ala ndoo-tetu', ma rahine Ama' no malole'. 18 Au o'e fo Ama' Lamatualain soi rala dud'u'a nara, ma tao munggurelo rala nara, fo rahine basa saa fo Ama' helu-fuli nae fee neu se. Au o nau fo ara rahine hata-heto' fo Ama' helu-fuli mae fee neu se. Te hata-heto' naa, manaseli' teb'e, na! 19 Au o o'e fo Ama' tulun, fo rahine malole selu' Ama' koasa mana selim. Huu Ama' pake koasa naa fo tulun atahori mamahere' ra. 20 Te Lamatualain koasan naa, manaseli' teb'e! Ana tao nasod'a bali' Yesus Kristus mia mamaten nendi' koasa naa. Basa ma Lamatualain so'u Yesus Kristus sorga neu, de na'e'endo E sia Lamatualain bob'oa onan sia mamana' nene fee had'a-hormat seli.✧ 21 Ana sia ata' lena' basa mana sia raefafo' ma sia sorga ena. Huu Ana manaseli' lena' basa koasa, ma mana to'u parenda' ra. Ana to'u koasa manaselin naa, nda aka' lele' ia sa. Huu Ana to'u nakandoo losa doo ndu'u doon. 22 Lamatualain mana fee basa' e be'utee neu Kristus. Ma Ana o mana so'u Kristus dad'i Malangga fo nauli basa dala' nato'u' no atahori mamahere' ra.✧ 23 De mete ma Ana dad'i Langga', na hita atahori mamahere' ra dad'i ona' Eni aon. Dei fo hita mana tao tabasa' saa fo Ana tao lele' Ana fe'e mia raefafo'. Huu Eni mana na'ena koasa fo tao basa' e dad'i,

✧ 1:20 Sosod'at Koa-kio' ra 110:1 ✧ 1:22 Sosod'at Koa-kio' ra 8:6

tungga Lamatualain hihii-nanaun."☆

Au hule-o'e fee nggi ta'o naa.

2

Atahori mana ramahere neu Yesus Kristus simbo masod'a feu'

¹ D'alahulun, hei milena-langga neu Lamatualain parendan nara, ma tao sala' mata'-mata'. Naa de Ana nae hei ona' atahori mates. ² D'alahulun, misod'a tungga' a raefafo' ia hihiiin, ma tungga nitu ra malanggan hihiiin. Losa fai' ia, nitu naa fe'e kokoe atahori, fo lab'an Lamatualain. ³ Ma'ahulun, hita masod'a tara ona' naa boe. Losa saa fo hita med'a, do, du'a, hita tao tungga' a hihii-nanau tara. Hita tao de'ulaka' ona' atahori laen ra boe, naa de Lamatualain namanasa hita seli, ⁴⁻⁵ ma Ana nae hita o ona' atahori mates mana d'inggo' hela E. Ona' naa o, Ana kasian nggita, huu Ana sue naseli' nggita. Naa de Ana natud'u rala malolen ma fee Yesus Kristus nema nendi masod'a feu' soa' neu hita. Dad'i Lamatua' mana fee masoi-masod'a' neu nggita, huu rala malolen.☆ ⁶ Yesus Kristus mate, te Lamatualain tao nasod'a bali' E. Boe ma Lamatua' so'u E to'u penda' sia sorga. Lamatua' o tao ona' naa neu nggita boe. Ana fee masod'a feu' neu nggita, basa ma ana so'u nggita, fo to'u penda' ta'ab'ue too Kristus sia sorga. ⁷ No ta'o naa, eni' a fai' ia losa doo ndu'u-doon neu, Lamatua' natud'u susuen naen seli, ma rala malole maselin, huu tamahere neu Yesus Kristus. ⁸⁻⁹ Lele' hei mimihere Kristus, Lamatualain fee

☆ **1:23** Kolose 1:18 ☆ **2:4-5** Kolose 2:13

masoi-masod'a' neu nggi huu rala malolen. Ana fee masod'a' ona' naa, nda neu bala-b'ae' soa' neu saa fo hei tao' a sa. Naa bab'anggi' fo Ana fee neu nggi d'eo-d'eo, naa fo hei nda hambu dala' fo koa saa fo hei tao' a sa.✧ ¹⁰ Hita sia, huu Lamatualain na'ad'ad'ad'i' nggita. Basa ma, Yesus Kristus fee masod'a' feu' neu nggita, naa fo hita bisa tao dala malole' fo Lamatua' na'etu' mema' eni' a d'alahulun.

Lamatualain simbo no malole' atahori mia basa nusa'

¹¹ Toronoo nggara e! Hei bub'ulu', atahori Yahudi ra to'u rahere' sira atoran sunat na, ma ara raloe-rad'ae hei atahori nda Yahudi ra sa. Huu hei nda tungga sira atoran nara sa! Tao-tao te naa aka' atoran so'al atahori ao-sisin, nda so'al atahori ralan sa. ¹² Lele' hei nda fe'e mimihere Yesus Kristus sa, hei nda mi'ena hak maso' dad'i Lamatualain atahorin sa. Te fe'esa'an, hei nda fe'e maso' sia Lamatualain helu-fulin no Abraham, ma tititi-nonosi nara sa. Lele' naa, hei leo sia raefafo' ia ma nda bisa mimihena Lamatualain sa, huu hei fe'e dad'i atahori fea', ¹³ mana ma'ad'oo' mo Lamatualain. Te ia na, Yesus Kristus soi dala' fo hei bisa mi'ib'ue mo Lamatulain ena. Huu Kristus mate de tao ma'asufu Lamatua' ralan, fo hei bisa bad'ame mo E, ma bisa dad'i atahorin boe.

¹⁴ Ma'ahulun, hai atahori Yahudi nda bisa misod'a' bad'ame mo hei mia nusa' laen ra sa. Ona' hambu tembok mana tao hita sarangгаа. Te huu Yesus Kristus mate sia hau nggangge', de Ana nasea' hendi tembok naa, fo hita mana bamusu' ma'ahulun bisa bad'ame bali' dad'i

✧ 2:8-9 Titus 3:5

nusa' esa. ¹⁵ Te d'alahulun, atahori Yahudi ra sangga dala' fo rasod'a malole ro Lamatua' rendi' sira agaman atoran nara. Te lele' Yesus Kristus mate, Ana nggari hendi d'ala mbaraa' de soi d'ala feu', naa fo atahori mia nusa Yahudi ro atahori nusa' laen ra, bisa rasod'a malole' ro Lamatualain. No ta'o naa, basa se ra'ab'ue reu esa dad'i nusa feu' sa mana rasod'a no mole-d'ame.* ¹⁶ Dad'i Kristus mate sia hau nggange', fo tao mana bamusu' ra dad'i reu esa, ma no bali' se risi' Lamatualain. Huu Kristus sapu hendi basa' e fo ma'ahulun mana dad'i neu dala', de ramusu' ena.* ¹⁷ Ana raefafo' nema nendi Hara-lii Malole' fee atahori Yahudi ma atahori laen ra boe nae, "D'alahulun hei bamusu', te ia na hambu dala' fo misod'a esa d'ame no esa."* ¹⁸ De hai atahori Yahudi ma hei atahori nda Yahudi ra sa, hita hambu dala' tisi' Ama Lamatualain, huu Yesus soi dala' fee basa hita ena. Ma Lamatualain Dula-d'ale Meumaren o natud'u dala' naa neu basa hita.

Yesus Kristus atahorin ona' ume hule-o'e'

¹⁹ Huu Yesus Kristus tataon naa, de hei atahori nda Yahudi ra sa, nda atahori fea' ra sa ena, fo mana nda na'ena hak saa-saa sa boe. Huu ia na, hei hambu hak dad'i rauinggu sia sorga, huu hei maso' dad'i Lamatualain bob'onggin ena. ²⁰ Naa ona' Lamatualain nae naririi ume sa. Ana tao fatu netehuu', naeni Yesus Kristus. Boe ma nafefela fanderen, naeni mana ola-ola nara ro ded'enu nara. Basa ma, Ana d'ama fatu ra reu ata. Fatu naa ra, naeni basa hita mana maso' dad'i bob'onggin. ²¹ Ume naa nambariii' nahere',

* **2:15** Kolose 2:14 * **2:16** Kolose 1:20 * **2:17** Yesaya 57:19

huu fatu ra nene d'ama' malole sia fatu netehuu' a ata. Ma ume naa boe doo' boe na'amoko, losa atahori reu sia naa fo hule-o'e neu Lamatualain. ²² De ia na, Lamatualain tao fo hei atahori nda Yahudi ra sa dad'i ona' fatu, ona' hai atahori Yahudi ra. Lamatualain na'atod'o' basa hita, dad'i mamana leleo' soa' neu Dula-d'alén ena.

3

Paulus nendi Hara-lii Malole' fee atahori nda Yahudi ra sa

¹ Huu Lamatualain nda pili-tad'a atahori Yahudi ro atahori nda Yahudi ra sa, naa de Ana denu au, Paulus, 'uu dui-b'engga Yesus Kristus Hara-lii Malolen neu hei atahori nda Yahudi ra sa sia kota Efesus. Au ulalao ue-tatao ngga naa, losa au dad'i uu atahori b'ui ena. ² Tantu hei o bub'ulu' mae, Lamatulain denu au, huu nae natud'u rala malolen neu nggi. ³ Mema' ma'ahulun a Lamatualain nda fe'e nafad'e atahori, so'al saa fo Ana na'etu' fee atahori nda Yahudi ra sa. Te ia na nafad'e dala' ia neu au ena. De ia ra, au sura e'eku' fee neu hei ena. ⁴ Mete ma hei baca basa, hei o bisa mihine Lamatualain dud'u'an so'al Yesus Kristus, fo Ana natud'u neu au ena. ⁵ Te d'alahulun, atahori nda fe'e rahine Eni dud'u'an sa. Te ia na, Ana pake Dula-dalen fo nafad'e dud'u'an neu mana ola-ola nara, ma ded'enu nara. ⁶ Te mia d'alahulun, Lamatualain na'etu' basa ta'o ia: mete ma atahori nda Yahudi ra sa ramahere Yesus Kristus Hara-lii Malolen, ara o bisa maso' dad'i Lamatua' ana nara, ona' atahori Yahudi ra boe. Naa de, ia na hita dad'i bob'onggi' sa ena,

ma ata bisa simbo papala-bab'anggi' mia hita Aman Lamatualain.

⁷ Lamatualain natud'u rala malolen ma pili au dad'i ded'enun. Ma Ana o fee koasan neu au, fo ulalao Eni ue-tataon naa. ⁸ Mia basa Lamatua' atahori nara, au ia atahori anadiki' lena'. Ona' naa o, Lamatua' pili au fo ulalao Eni ue-tataon manaseli' na. Ana nau fo au ufad'e atahori nda Yahudi ra sa, so'al Kristus rala malolen, nda mana etu' ma basa sa. ⁹ Te, eni' a Lamatua' na'ad'ad'adi' raefafo' ia, Eni dud'u'an nae denu Kristus nema, fe'e ma'afuni'. Te, ia na, Ana nau fo au uu fee basa atahori bub'ulu' dud'u'an naa. ¹⁰ Te dud'u'an naa, mahinen seli. Ma Ana nae pake atahori nara fo reu ratud'u mahinen naa, neu basa koasa ma parenda' mana sia lalai ra. ¹¹ Lele' Ana nda fe'e na'ad'ad'adi' raefafo' ia sa, Ana na'etu' basa nae soi dala' fo fee masod'a' neu atahori. Naa de, Ana denu hita Lamatuan Yesus Kristus, fo tao tungga ta'o naa. ¹² Huu naa, hita mana tamahere neu Yesus Kristus, afi' tamatau tema ola-ola' to Lamatua'. Huu, Ana nau simbo hita, sud'i' a fai' bee.

¹³ Misined'a, e! Au doid'oso huu mete-se'u hei, atahori nda Yahudi ra sa. Ona' naa o, rala mara afi' ra'ana. Huu au lemba doid'oso' ia, naa fo hei simbo mala malolen.

Paulus hule-o'e no'e makasi mbali Lamatualain

¹⁴ Lele' au du'a ala Ama' Lamatualain rala malolen manaselin naa, ma au sende' lululangga ngga hule-o'e o'e makasi neu E. ¹⁵ Huu basa bob'onggi' mana sia raefafo' ma sorga Aman, naeni, Eni.

- 16 Au hule-o'e fo Ana fee papala-bab'anggi' nae' neu nggi tungga rala malole manaselin.
 Au o o'e fo Ana fee Dula-d'alén, ma koasa, fo rala mara boe manggatee.
- 17 Au o'e fo Yesus Kristus leo sia rala mara, huu mimihere mikindoo neu E.
 Au o hule-o'e fo hei misod'a mi'ib'ue mo susuen, ona' hau huu' mana mori mahere', huu okan nandoro rae rala neu roma'.[☆]
- 18-19 Au o hule-o'e, fo hei mo basa Lamatua' atahori nara, bisa mihine Kristus susuen fo atahori nda uku rala e sa. Huu susue' naa, monaen seli, loan seli, roman seli, ma naen seli!
 Au hule-o'e fo hei o med'a Eni susuen, losa susue' naa nasofe ralam ma masod'a mara.[☆]
- 20 Lamatualain koasan manaseli', lena' basa saa fo hita bisa to'e', ma mia saa fo hita bisa d'u'a' a. Ma Ana ue-tao sia hita ralan nendi' koasa manaselin. ²¹ Huu naa, hita mana ta'ab'ue to Yesus Kristus, ima fo so'u tananaru E! Koa-kio takandoo E, mia fai' ia losa doo-ndu'u-doon neu. Naa nandaa!

4

Lamatua' Yesus atahori nara ona' ao' esa, no ue-tataos mata'-mata'

¹ Au ulalao Lamatua ngga ue-tataon, losa au dad'i atahori b'ui. De ia na, au ae kokoe nggi fo ama leo-lao no matetu' tungga Lamatualain hihii-nanaun, huu Ana no'e nala nggi dad'i atahorin ena. ² Huu naa, hei musi misod'a miloe-mid'ae ralam, ma misod'a esa malole no esa ma

☆ 3:17 Kolose 2:7 ☆ 3:18-19 Kolose 1:19; 2:9-10

esa sue esa. Musi mi'itataa' ma mihine esa no esa hihii-nanaun. Mete ma sia hei e, esa sangga hal no nonoon, na afi' mimbed'a' rala'.[☆] ³ Sangga d'ala teb'e-teb'e' fo misod'a esa bad'ame no esa, huu Lamatualain Dula-d'alén tao hei dad'i esa ena. ⁴ Huu Yesus Kristus atahori nara dad'i reu esa ona' Eni ao hehelin ena. Ma basa se simbo Lamatua' Dula-d'alén fo isek a. Basa se ramahena neu' a Lamatualain, huu Eni mana no'e se dad'i reu atahorin.

⁵ Hita Lamatuan, aka' esa' a;
Hita tamahere tara, aka' dala' esa' a,
fo bisa bad'ame to E.
Ma basa hita simbo sarani',
fo dad'i teu esa to E.

⁶ Lamatualain, aka' esa' a,
Ma hita Aman, aka' Eni.
Aka' Eni mana parenda basa hita.
Aka' Eni mana na'ab'ue no basa hita.
Ma aka' Eni mana nasod'a nakandoo sia basa hita ralan.

Kristus fee ue-tataos mata'-mata' fo atahori nara boe ma'ad'ere

⁷ Yesus Kristus b'anggi koasan fee neu hita ena, fo hita esa-esa' talalao Eni ue-tataon. ⁸ Naa de Lamatua' Susura Meumaren nae,
“Ana hene nisi' mamana naru',
fo natati sia naa losa nasenggi'.
Basa fo, no bali' atahori nenehumu nala' ra naen seli,
ma banggi-b'a'e hahambu' fee atahori.”[☆]

⁹ (Misined'a ded'ea-o'ola' oi, “Ana hene”. Mete ma Ana hene, naa sosoan nae, lele ulu' a Ana onda nita raefafo' nema. ¹⁰ Dad'i atahori mana

☆ **4:2** Kolose 3:12-13 ☆ **4:8** Sosod'at Koa-kio' ra 68:18

onda' naa, Kristus. Huu Eni mana hene bali' sorga neu, fo mete-se'u basa-b'asa' mana sia lalai no raefafo'.) ¹¹ Kristus mana fee koasa neu atahori nara, fo ara ralalao ue-tataos fo Ana b'anggi basa fee se ena. Ana fee koasan neu ruma dad'i ded'enun, ruma dad'i, ruma dad'i manatad'a soa' neu atahori nara, ruma dad'i atahori mahine' mana ranori Eni atahorin, ma ruma fai dad'i mana nendi Hara-lii Malole' nisi' mamana-mamana feu' ¹² Esa-esa' simbo ue-tataon fo tao rehehere Kristus atahorin nara, fo basa se bisa ralalao Eni ue-tataon. No ta'o naa, basa hita mana tamahere neu Kristus boe ma'adere, ¹³⁻¹⁴ losa basa hita tamahere no rala' sa. Ma basa hita tahine teb'e-teb'e' Lamatualain Anan. Hita nda ona' anadiki' sa ena, huu hita tungga teb'e-teb'e' d'alan ena, ma dad'i atahori mana nasod'a tungga basa Eni hihii-nanaun. Mete ma tasod'a ona' naa ena, hita nda ona' amba mana sob'o mbana', fo lea e bee neu na ana tungga-tungga' a. Te mete ma mana peko-leleko' ra rema ranori d'ala peko-leleko', na nda ranggonggoa hita sa ena. ¹⁵ Te hita ola' a malole' tungga matetun fee toronoo tara, huu hita sue se. De mete ma tasod'a ona' naa sia sud'i' a dala' bee, hita dad'i ona' Kristus. Te Eni, Malangga mana mete-se'u hita. ¹⁶ Ma hita ia, ona' Eni aon. Mete ma atahori lima-ein ma mbana-b'afan esa tao ues tulun esa tungga esa-esa' ue-tataon, na, aon boe ma'adere. Ona' naa boe Kristus atahori nara. Mete ma hita esa sue esa ma esa tulu-fali esa, na, basa hita o boe ma'adere.*

Lao hela d'ala masod'a mbaraa' a fo tungga

* **4:16** Kolose 2:19

d'ala masod'a feu' a

¹⁷ Rena malolole saa fo au ae ola ia, huu Lamatua ngga mana nafad'e au. Ama afi' sud'i misod'a ona' atahori nda mana nahine Lamatualain sa. Te saa fo ara tao' naa, tungga' a nggoa nara. ¹⁸ Ara lao' leli, ona atahori lao' sia ma'ahatu'. Ara leo sarangгаа ro Lamatualain, huu langga fatu ma nda nau rena E sa. ¹⁹ Ara nda rahine mamaet sa ena. De ara tungga' a hihii-nanau nara, ma rasod'a manggenggeo'. Te ara o nda med'a rae naa dai ena sa.

²⁰ Te Kristus d'ala masod'an, fo hei minori' a, nda ta'o naa sa! ²¹ Huu saa fo hei minori so'al Yesus Kristus, mema' nenori ndoo-tetu'. Ne'o hei rena ena, to! ²² Dad'i lao hela masod'a mbara mara! Te mete ma misod'a manggenggeo' tungga' a atahori hihii-nanaun, hei nene pepeko-leleko' ta'o' a naa ena. Hei nda mi'ena hak sia naa sa ena.✠ ²³ Te hela fo Lamatualain tao rala-d'ud'u'a mara dad'i feu', ²⁴ fo ama dad'i atahori feu' ona' Eni mata-aon boe. Dad'i hei musi mitud'u rala feu', no ndoos ma meumare'.✠

²⁵ De ia na, miloe' peko-leleko' leo! Esa ola' ndoo-tetu' no esa, huu basa nggita nenepa'a' dad'i esa, ona, ao' esa na'ena ei-lima' ma mbana-bafa'.✠ ²⁶ Mete ma miminasa, na afi' miminasa losa ama tao sala'. Malole lena' ama malolole leo! Afi' mimbada' nasat losa relo mopo!✠ ²⁷ No ta'o naa, nitu ra malanggan nda bisa sob'a-d'ou nala nggi sa. Afi' fee ne hambu kaka'et mbei boe. ²⁸ Atahori mana hii' a ramana'o, miloe' leo! Malole lena' atahori ona' naa tao ues no malole'

✠ **4:22** Kolose 3:9 ✠ **4:24** Dud'uit Fefe'u a 1:26; Kolose 3:10; Roma 12:1-2 ✠ **4:25** Sakarias 8:16 ✠ **4:26** Sosod'at Koa-kio' ra 4:4

nendi' lima hehelin, fo ana bisa bab'anggi buna-b'oa' no atahori mana tud'a lolole' ra. ²⁹ Mete ma ola', afi' ola' de'ulaka', mae aka' ded'ea-d'eke' sa a! Malole lena' ola' malole'. Ma fee nenori' neu atahori, fo tulun teb'e-teb'e' se, ma tao manggatee rala nara. ³⁰ Afi' namera' Lamatualain Dula-d'ale Meumaren ralan, te Ana sia rala mara. Ma Ana henggene hei ena nae, hei ia, Lamatualain enan. Dula-d'alén o fee tatanda nemehere' oi, losa fai matete'en, Lamatualain fee masod'a' neu nggi fo misod'a mikindoo mo E. ³¹ De afi' mimbada' rala' mo atahori laen! Afi' mingginggio mbali atahori! Afi' miminasa! Afi' mitofa-miiu! Afi' mi'imuti atahori naran. Ma afi' tao d'ala de'ulaka' laen ra fai! ³² Malole lena' hei esa sue esa, ma esa tao d'ala malole' no esa. Hei musi lili' hendi atahori sala-kilu nara, ma fee ambon neu e, ona' Lamatualain fee ambon neu sala mara, huu hei nenepa'a' mo Kristus ena.†

5

Misod'a no sue-lai' ma meumare'

¹ Hei ia ra, Lamatualain ana susuen. Huu naa, hei musi misod'a tungga hihii-nanaun. ² Ma musi misod'a esa sue-lai esa, ona Kristus sue nggi. Huu Ana fee aon fo mate nggati hita ena. No ta'o naa, Ana dad'i tutunu-hohotu ma'ameni', fo tao namaho'o Lamatualain.✧

³ Hei ia ra o, Lamatualain atahori meumaren. De afi' misod'a manggenggeo'! D'u'a' a manggenggeo' o, afi'! Afi' hohongge! Afi hii' a matelena'! ⁴ Afi' ola' ded'ea mamaet! Ma afi'

† 4:32 Kolose 3:13 ✧ 5:2 Kalua mia Masir 29:18; Sosod'at Koa-kio' ra 40:6

ola' leli! Huu Lamatua' atahorin nda nandaa ola' ta'o naa sa. Malole' lena' ama ola' a malole', ma mo'e makasi neu Lamatua'. ⁵ Misined'a malolole! Huu Lamatualain nda simbo atahori mana rasod'a manggenggeo' ma atahori mana hohongge' sa. Ara nda bisa maso' dad'i Kristus atahorin, ma Lamatualain nda dad'i sira manen sa. Lamatualain o nda simbo atahori mana hii' a matelena', huu ara seti hendi E ma so'u rarananaru dala' laen ra.

Nesod'a sia manggarelo' a

⁶ Afi' nene nenggonggoa' mia atahori mana peko-leleko' rae, "Hae misod'a no meumare!" Te Lamatualain namanasa atahori nda mana tungga hihii-nanaun sa. ⁷ Naa de, ama afi' mi'ib'ue mo atahori mata' naa ra. ⁸ D'alahulun, hei ona' atahori mana rasod'a sia ma'ahatu' a, huu hei nda fe'e mihine Lamatualain sa. Te ia na, Ana na'onda' manggarelon fo tao nggi dad'i Eni ana nara. Dad'i hei musi misod'a sia manggarelon naa. ⁹ Te atahori mana nasod'a nakandoo sia manggarelo', ana tao d'ala malole', nasod'a ndoo-tetu', ma ana ola' matetu'. ¹⁰ Sangga dala' fo tao nemeho'o Lamatualain ralan, huu Eni, hita Lamatuan. ¹¹ Afi' mi'ib'ue mo atahori mana rasod'a sia ma'ahatu' a. Te tataon nara, nda na'ena ngguna saa sa boe. De hei musi ena-ai se, ma mitud'u sala nara. ¹² Te saa fo ara tao ra'afuni' naa, manggenggeon seli, losa hita tae ola-ola' o, ata mae. ¹³ Au fee conto ta'o ia: mete ma atahori tao manggarelo' neu sud'i' a sa sia ma'ahatu' a, ne'o atahori rita sud'i' a saa naa ra no relo-relo'. ¹⁴ Ona' naa boe, mete ma hita tao manggarelo' neu d'ala de'ulaka' fo

atahori tao, ana bisa nahine nae, saa fo eni tao' naa, de'ulaka'. Hambu sosod'at esa oi, "Woi! hei mana sunggu' re, fela leo!

Hei mana mate' re, misod'a bali' leo!
Huu Kristus nae fee manggarelo' neu nggi."

Misod'a rala' esa mo Lamatualain Dula-d'alen

¹⁵ Huu naa, mete ma'ab'eb'esa masod'a mara, fo ama afi' ona' atahori nggoa'. Malole lena' pake dud'u'a malolole mia Lamatua'. ¹⁶ Ale' ia, atahori hetar tao' a d'ala-d'ala de'ulaka rakandoo' a. Dad'i mete ma ka'e mala fo tao d'ala-d'ala malole', na tao leo. Afi' d'oo-d'oo fai!✧ ¹⁷ D'u'a malolole fo mihine hita Lamatuan hihii-nanaun, fo afi' nenenggongoa'.

¹⁸ Afi' mafu, te hoko' naa nininu' naa nauli nggi, fo tao' a dala' de'ulaka' ra. Te soi rala mara fo hela Lamatualain Dula-d'ale Meumaren mana nauli nggi. ¹⁹ No ta'o naa, dei fo hei ola-ola' esa mo esa mendi' ded'ea-o'ola' mia Lamatualain Susura Meumaren, ma mia sosod'a kokoa-kikio' neu E, ma mia sosod'at fo hei hambu mia Dula-d'ale Meumaren. Ma mete ma koa-kio, na, afi' sia' a b'afa mara. Te koa-kio Lamatualain no matetu'. ²⁰ Huu Yesus Kristus dad'i hita Lamatuan, ma Ama' Lamatualain tao dala' nae' fee neu hita ena. Naa de to'e makasi takandoo' a neu E.*

Basa atahori mamahere', esa musi rena esa

²¹ Basa hei, esa musi rena esa. No ta'o naa, hei mitud'u had'a-hormat neu Yesus Kristus.

Conto: masao' ra

²² Sao ina' re! Hei musi rena sao tou mara, ona' hei rena Lamatua ma, Yesus Kristus. ²³ Te saom

✧ 5:16 Kolose 4:5 * 5:20 Kolose 3:16-17

naa, dad'i ho malanggam. Ma Kristus o dad'i Malangga soa' neu atahori nara. Huu Eni mana soi dala' fo rasod'a. ✧ ²⁴ Dad'i Kristus atahori nara musi rena E. Ona' naa boe, sao ina' ra musi rena sao tou nara sia basa dala' ra.

²⁵ Ona' naa boe sao tou' re! Hei musi sue sao mara, ona' Kristus sue atahori nara, losa Ana fee aon, fo mate nggati se. ✧ ²⁶ Ana tao ta'o naa, fo ara dad'i meumare' sia Lamatualain matan, huu ara tungga Ded'ea-o'olan, ma nenesarani' ena. ²⁷ Yesus Kristus atahori nara o, ona' ina nene lemba-dod'e' mana nene papake-nggao basa' ena, meulaun seli, huu tou' a nae nema nala e ena. Ona' naa boe, Kristus nae nema nala atahori nara. Dad'i ara musi rasod'a no malole' ma ndoo-meu', losa nda hambu sala' mbei sa boe.

²⁸ Ona' naa boe, sao tou' re! Hei musi sue sao mara, ona' hei sue ao mara. Te mete ma sao tou' sue saon, sosoan nae, eni sue aon boe. ²⁹ Nda hambu atahori namanasa aon sa. Te ana mete-se'u ma na'ab'oi e no malolole, ona' Kristus mete-se'u malolole atahori nara, ³⁰ huu hita ia ra, ona' Eni aon boe. ³¹ Sia Lamatualain Susura Meumaren nenesura' oi, "Huu naa, tou' musi lao hela ina-ama nara, fo neu leo na'ab'ue rala' esa no saon, huu ru'a se dad'i esa ena." ✧ ³² Lamatua' ded'ea-o'olan manaseli' so'al masao' ra susuen naa, ma'ahulun fe'e ma'afuni'. Te ia na hita bub'ulu' tae, ded'ea-o'ola' naa o natud'u Kristus susuen neu atahorin nara boe. ³³ Dad'i sao tou' musi sue saon ona' eni sue ao hehelin. Ma sao ina' musi fee had'a-hormat neu sao toun.

✧ **5:23** Kolose 3:18; 1 Petrus 3:1 ✧ **5:25** Kolose 3:19; 1 Petrus 3:7 ✧ **5:31** Dud'uit Fefeu' a 2:24

6

Conto: ana-ana' ra ro ina-ama' ra

¹ Ona' naa boe ana kara! Hei musu rena ina-ama mara, huu naa nandaa no hita Lamatuan hihii-nanaun.✧ ² Sia Lamatualain Susura Meumaren nenesura' oi, "Ho musu fee had'a-hormat neu amam no inam." Ia, Lamatualain parenda fefeun, nendi' hehelu-fufuli'. ³ Te lele' Lamatualain fee parenda' naa, Ana helu-fuli nae, "Mete ma ho tao tungga ta'o naa, dei fo ho hambu papala-bab'anggi' nae-nae, ma uanale naru.'"✧

⁴ Ona' naa boe, Ina-ama' re! Ama afi' tao d'eres mbali ana mara, te naa tao se ramanasa. Malole lena' mete-se'u se no malole, ma nenori se eni' a a'ana nara fo tungga Lamatua' d'alan. Mete ma ara sala, na, mitud'u matetun tungga Lamatua' hihii-nanaun.*

Conto: atahori mana tao ues ro malangga ra

⁵ Ona' naa boe, atahori mana tao ues re! Hei musu mimitau ma rena malanggam mana parenda nggi sia raefafo ia. Afi' tao-ues no rala seseri', te tungga teb'e-teb'e' Malangga hihii-nanaun, ona' hei o tungga teb'e-teb'e' Kristus hihii-nanaun. ⁶ Huu hei ia ra o, Kristus atahori mana tao-ues nara boe. De sia raefafo' ia, afi' manggatee' a lele' malangga sia mata mara, te mae ana nese o tao-ues teb'e-teb'e' fee neu e. Huu Lamatualain hihii-nanaun ta'o naa. ⁷ Dad'i milalao ue-tatao mara no manggatee', ona' hei

✧ **6:1** Kolose 3:20 ✧ **6:3** Kalua mia Masir 20:12; Dui Selu' Dala Masod'a 5:16 * **6:4** Kolose 3:21

tao-ues fee hita Lamatualain na, te nda ona' ue-tao fee atahori sa. ⁸ Huu hita bub'ulu' tae, dei fo Lamatualain bala-b'ae atahori mana tao d'ala malole'. Ita' mae sira, atahori mana tao ues do, malangga do, ate do, atahori mana leo ao' o, Ana bala-b'ae fee basa se.✠

⁹ Ona' naa boe, malangga re! Ama afi' mi'itatau' atahori mana tao-ues mara. Te ara ra'ena Lamatua' sia sorga, ona' hei ena ma boe. Ana nda pili-tad'a sa, ma Ana rena sud'i' a se. Mae malangga do, mana tao ues o, ana rena basa se.†

Minea mihere' mendi' Lamatualain bab'aa aon no tee-tanden nara

¹⁰ Rena malolole au o'ola ma'abui ngga ia. Hei musi to'u mihere' nemehere mara neu Lamatualain, Huu Eni, hei malanggam, ma koasan man-aseli'. Naa mana tao ma'adere' nggi. ¹¹ Sold'ad'u raa pake bab'aa ao' no tee-tande' fo lab'an musu nara. Lamatua' nae pake nggi ona' sold'ad'u ra boe. Ana nau hei lab'an basa dud'u'a de'ulaka' fo nitu ra malangga monaen tao' ra. Naa de hei musi mihehere mendi' basa Lamatualain bab'aa-aon no tee-tanden. ¹² Te hita ia ra, tatati! Hita nda tatati lab'an atahori sa, te tatati lab'an koasa de'ulaka' fo nda tita' a sa, lab'an mana to'u parenda' ra, lab'an koasa ma'ahatu', ma lab'an d'ala-d'ala de'ulaka' ra. ¹³ De hei musi mihehere mendi' basa Lamatualain tee-tanden. Naa fo, mete ma fai de'ulaka' nema, na, hei bisa lab'an mikindoo losa nate'e. Te mete ma hei nda tud'a sa, na, hei bisa mi'itataa' losa misenggi'.

✠ **6:8** Kolose 3:22-25 † **6:9** D'ui Selu' Dala Masod'a 10:17; Kolose 3:25; 4:1; Yakobis 5:4

14 Dad'i hei musu minea mihere'! Mimihere' a Lamatua' Ded'ea-o'ola ndoo-tetun, huu naa ona' hei pake sold'ad'u ra bob'orin.‡ Misod'a no ndoo-tetu', huu naa ona' hei pake bad'u besi' fo bab'aa tenda mara.✧ 15 Mihehere fo mi mifad'e Hara-lii Malole' mana matud'u dala' fo atahori rasod'a no mole-d'ame ro Lamatualain, huu naa ona' hei pake sold'ad'u ra sapatu nara.✧ 16 Mimihere mikindoo' a neu Lamatua', huu naa ona' bab'a besi' fo pake basili mendi'. Hei bisa pake tee-tande' naa fo mimate' basa nitu de'ulaka' ra bub'usu ain fo ara b'usu nisi' hei' a. 17 To'u mihere' nemehere mara, mae hei hambu masod'a' mia Lamatualain, huu naa ona' sold'ad'u ra pake solo besi baja. To'u mihere' Lamatualain Ded'ea-o'olan mia Dula-d'ale Meumaren, huu naa ona' sold'ad'u ra to'u tafa'.✧

18 Mete ma hei mae mimbirii' mihere', na, hei musu hule-o'e mikindoo' a mendi' Lamatualain Dula-d'ale Meumaren koasan. Minea mikindoo' a, afi' miloe' hule-o'e fee basa Lamatua' atahori nara sud'i' a sia bee. 19 Ma afi' lili' hule-o'e fee au boe. Mo'e fo Lamatualain fee au hehelu-fufulin, naa fo au bisa ufad'e relo-relo Eni dud'u'an fee atahori laen ra boe.✧ 20 Mae au dad'i atahori b'ui ena o, Lamatua' Yesus denu au, dad'i ded'enun. Dad'i hule-o'e fee au, fo afi' umutau ola' no matetu', na mema' au ues ngga na!

Paulus sura' nate'e susuran

‡ **6:14** Mete ma sold'ad'u Roma ra rae pake tee-tande', na, ara pake bad'u rala' ra'ahulu' d'ei. Basa fo ara pake bob'orit fo b'adu rala nara afi' nggolo. Dei fo, ara fe'e pake basa sira tee-tande nara ena. ✧ **6:14** Yesaya 11:5; 59:17 ✧ **6:15** Yesaya 52:7 ✧ **6:17** Yesaya 59:17 ✧ **6:19** Kolose 4:4

21 Au nau hei bub'ulu' au tetende-nemberii ngga. Huu naa, au fee Tikikus neti. Eni, au toronoo susue ngga, ma ana manggate dui-b'engga Yesus Kristus ue-tataon.✧ 22 Hela fo ana dui so'al hai masod'a mara sia ia. Ma au o nau fo ana tao manggatee rala mara boe.✧

23 Au hule neu Lamatualain, fo hita Aman, no Yesus Kristus, fo hita Lamatuan, fo Ara tao basa toronoo' ra esa d'ame no esa, ma esa sue esa, huu hei mimihere Se. 24 Au o hule-o'e, fo hita Lamatuan Yesus Kristus natud'u rala malolen neu basa atahori mana sue rakandoo' E.

Au susura ngga losa' ia ena!

Sod'a-mole'
Paulus

✧ 6:21 Ded'enu' ra Dud'uin 20:4; 2 Timotius 4:12 ✧ 6:22 Kolose 4:7-8

**Rote Dela Alkitab
Genesis and the New Testament in the Rote Dela
language of Indonesia
Kejadian dan Perjanjian Baru dalam bahasa Rote
Dela**

copyright © 2016 Unit Bahasa dan Budaya

Language: Rote Dela (Dela-Oenale)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

44676ec8-f633-5279-b5de-c9bbae3a8cef